

Број: 01/1-50-1-26-35/04.

Сарајево: 22.11.2004.

ЗАПИСНИК **са 35. сједнице Уставно - правне комисије**

Сједница је одржана 22.11.2004. године са почетком у 11,00 часова.

Сједници су присуствовали чланови Комисије:

1. Мирсад Ћеман,	5. Момчило Новаковић и
2. Сеада Палаврић,	6. Иво Мирко Јовић.
3. Тихомир Глигорић,	
4. Бериз Белкић,	

Чланови Комисије Петар Кунић, Нијаз Дураковић и Мартин Рагуж нису присуствовали сједници.

Сједници су присуствовали ници Савјета министара БиХ: Зоран Тешановић и Славка Поповић.

Сједници је присуствовао и посланик Јозо Крижановић.

Сједници је присуствовао секретар Комисије Милан Зјајић и Јасминка Саздовски, студент стажиста.

Мирсад Ћеман је поздравио присутне и предложио сљедећи:

ДНЕВНИ РЕД

1. Верификација записника са 34. сједнице одржане 11.10.2004. године,
2. Утврђивање Приједлога Јединствених правила за израду правних прописа у институцијама Босне и Херцеговине,
3. Приједлог закона о спорту БиХ, предлагач посланик Никола Шпирић,
4. Приједлог закона о попису становништва, домаћинства, станова и пољопривредних газдинстава у 2005. години, предлагач посланик Милорад Живковић,
5. Приједлог закона о Агенцији за осигурање присилног одузимања имовине стечене кривичним дјелима и управљање одузетом имовином, предлагачи посланици Јозо Крижановић, Златко Лагумџија и Селим Бешлагић,
6. Захтјев Уставног суда БиХ за изјашњење по Захтјеву Сулејмана Тихића за покретање поступка ради оцјене усаглашености одредаба чл. IV 1, IV 1. а), IV 3. б) и V став 1. Устава БиХ са чланом 14. Европске конвенције за заштиту људских права и основних слобода и чланом 3. Првог протокола уз Европску конвенцију,
7. Утврђивање приједлога аутентичних тумачења:
  - а) члана 29. став 2. Закона о слободним зонама у Босни и Херцеговини,
  - б) члана 51. Закона о ауторском праву и сродним правима у Босни и Херцеговини
  - ц) члана 13.11 Изборног закона Босне и Херцеговине,
8. Остала питања.

Након отварања и уводних напомена предсједавајућег Комисије, развила се вишесатна расправа о предложеном дневном реду.

Ад. 1. Верификација записника са 34. сједнице одржане 11.10.2004. године,

На предложени записник примједбе је изнио Тихомир Глигорић, а из дискусија се видјело да још неки чланови Комисије такође имају примједбе, једногласно је прихваћено да се расправа

и изјашњавање о верификацији записника одгоди, а у међувремену затражи од служби да заврше стенограм и тако уваже изнесене интервенције и коментари.

Ад. 2 Утврђивање Приједлога Јединствених правила за израду правних прописа у институцијама Босне и Херцеговине,

Након краће расправе у којој су присутни чланови Комисије изразили подршку, једногласно је утврђен Приједлог Јединствених правила за израду правних прописа у институцијама Босне и Херцеговине, који се доставља Представничком дому ради разматрања и усвајања.

Ад. 3 Приједлог закона о спорту БиХ, предлагач посланик Никола Шпирић,

Након отварања расправе по овој тачци дневног реда констатовано је да је предлагач Никола Шпирић и поред упозорења са претходне сједнице Комисије, пропустио лично или путем свог представника присуствовати сједници.

Цијенећи да је предлагач и поред писменог обавјештења и упозорења, пропустио лично или путем представника присуствовати сједници, Комисија је на основу члана 85.2 Пословника једногласно утврдила да је предлагач Никола Шпирић одустао од Приједлога закона о спорту Босне и Херцеговине.

Ад. 4 Приједлог закона о попису становништва, домаћинства, станова и пољопривредних газдинстава у 2005. години, предлагач посланик Милорад Живковић,

Након дуже расправе у којој је поред већине чланова Комисије учествовала и Славка Поповић у име Савјета министара БиХ, комисија је једногласно прихватила приједлог да је присуство предлагача Милорада Живковића неопходно и да се у смислу члана 85. тачка 2 расправа пролонгира за сљедећу сједницу.

Ад. 5. Приједлог закона о Агенцији за осигурање присилног одузимања имовине стечене кривичним дјелима и управљање одузетом имовином, предлагачи посланици Јозо Крижановић, Златко Лагумџија и Селим Бешлагић,

Након исцрпне опште и расправе о принципима, Уставно-правна комисија, као надлежна комисија са два гласа "за", три гласа "против" и једним "уздржаним" гласом:

1. Није подржала принципе предложеног закона, односно, не подржава се само основни принцип овога закона тј. формирање Агенције као посебног управног органа, поред постојећих органа са надлежностима из ове области

2. Констатовала да се нису стекли услови за наставак законодавне процедуре о Приједлогу закона о Агенцији за осигурање присилног одузимања имовине стечене кривичним дјелима и управљање одузетом имовином.

3. Констатовала да није неопходно донијети овај закон

У смислу одредби члана 89. Пословника Представничког дома Парламентарне скупштине БиХ, за извјестиоца је у пленарној фази именован предсједавајући Комисије Мирсад Ћеман.

О б р а з л о ж е њ е:

Приступајући расправи Уставно-правна комисија је прије свега оцијенила и констатовала сљедеће:

1. Није спорно да је борба против криминала и корупције обавеза органа власти на свим нивоима у Босни и Херцеговини, у оквиру њихових овлашћења и одговорности, да ова обавеза произилази из низа закона и других прописа донесених у Босни и Херцеговини као и међународних конвенција и других докумената којима је Босна и Херцеговина приступила те да се мора тежити сталном унапређивању стања у тој области (у организационом и нормативно-правном смислу).
2. У Босни и Херцеговини морају бити успостављени механизми (органи и процедуре) за спрјечавање чињења кривичних дјела али и санкционирање евентуалних починилаца кривичних дјела те одузимање имовине стечене кривичним дјелима.
3. Борба против криминала и корупције мора бити кроз рационално и ефикасно организоване органе и институције државе, са јасно дефинисаним надлежностима.

4. Уставно-правна комисија се залаже за одговарајућу легислативу у овој области и на њој засновану акцију и координацију свих надлежних органа.
5. Питање је, стога, да ли БиХ данас има претпоставке и механизме (прописе, органе, процедуре итд.) за борбу против криминала, да ли су они ефикасни и могу ли бити ефикаснији ?

Иако то предлагач закона није посебно нагласио, Комисија је уочила да су принципи на којима је закон заснован како слиједи:

- борба против криминала и корупције,
- боље организовање државе и друштва уопште и ефикасније дјеловање овлашћених органа на сузбијању криминала те одузимању имовине стечене кривичним дјелима,
- примјена међународних докумената - конвенција из ове области као и одговарајућих докумената усвојених од стране органа у БиХ,
- стајалиште да се ефикасна борба против криминала и корупције и одузимање имовине стечене кривичним дјелом, као кључни принцип којим се предлагач руководи, може једино постићи формирањем посебног управног органа-Агенције са одговарајућим надлежностима (ријеч је о закону организационе природе) и
- принцип "претпостављене кривње" обзиром да је терет доказивања (посебно потенциран у усменом образлагању приједлога Закона) на осумњиченом лицу, а не на органима гоњења, односно правосуђа.

Полазећи од тога да извјештај Уставно-правне комисије, као надлежне комисије, у складу са чланом 88. Пословника Представничког дома треба да:

- "садржи изјаву о неопходности доношења и принципима предложеног закона, као и усвојене амандмане"
- садржи оцјену усклађености приједлога закона који су у парламентарној процедури са Уставом и правним системом (члан 36. став (1) тачка е) Пословника Представничког дома), Уставно-правна комисија је (не оспоравајући, наравно, у конкретном случају, опште принципе тј. потребу, обавезу и одговорност у борби против криминала и корупције), обавезна заузети став да ли је предложени закон неопходно донијети те оцијенити да ли би се, доношењем овога закона, правни систем БиХ унаприједио.

Закон није неопходно донијети из слиједећих разлога:

1. Кривичним законодавством у Босни и Херцеговини (Кривични закон БиХ ("Службени гласник БиХ", бр. 3/03, 37/03) и Закон о кривичном поступку пред судом БиХ ("Службени гласник БиХ", бр. 3/03, 36/03) као и ентитетским законима из ове области (КЗ Ф БиХ ("Сл. новине Ф БиХ", бр.36/03 и 56/03) и ЗКП Ф БиХ ("Сл. новине Ф БиХ", бр.35/03 и 56/03) те КЗ РС ("Службени гласник РС" бр. 49/03) и ЗКП РС ("Службени гласник РС" бр. 50/03), законима Брчко Дистрикта БиХ, КЗ БД БиХ ("Сл. Гласник Дистрикта" бр. 10/03) и ЗКП БД БиХ ("Сл. Гласник Дистрикта" бр. 10/03) регулисано је да:

- нико не може задржати имовинску корист прибављену кривичним дјелом (члан 110. КЗ БиХ и одговарајуће одредбе ентитетских закона и Брчко Дистрикта БиХ),
- да ће се прибављена корист одузети судском одлуком којом је утврђено да је кривично дјело учињено под условима прописаним тим законом (члан 110 КЗ БиХ и одговарајуће одредбе ентитетских закона и Брчко Дистрикта БиХ),
- да суд може одузети ову корист и у одвојеном поступку уколико постоји оправдан разлог за закључак да је корист прибављена кривичним дјелом, а власник или уживалац није у могућности доказати да је корист прибављена законито (члан 110 КЗ БиХ и одговарајуће одредбе ентитетских закона и Брчко Дистрикта БиХ),
- да ће се окривљеном одузети новац, предмети од вриједности и свака друга имовинска корист која је прибављена кривичним дјелом а ако одузимање није могуће окривљени ће се обавезати на исплату новчаног износа сразмјерног прибављеној имовинској користи (члан 111 КЗ БиХ и одговарајуће одредбе ентитетских закона и Брчко Дистрикта БиХ),
- да се у кривичном поступку могу одредити привремене мјере обезбјеђења имовинско правног захтјева насталог усљед извршења кривичног дјела по одредбама које важе за

извршни поступак, да рјешење доноси суд те да жалба не задржава извршење рјешења. (члан 112. ЗКП РС и одговарајуће одредбе ЗКП пред Судом БиХ, ЗКП Ф БиХ и ЗКП Брчко Дистрикта БиХ),

- да суд може на основу приједлога тужитеља, ако постоје основи сумње да је неко лице починило кривично дјело које је повезано са добијањем имовинске користи, наредити да банка или друго правно лице које врши финансијско пословање достави податке о банковним депозитима и другим финансијским трансакцијама и пословима тога лица као и за лица за која се основано вјерује да су укључена у те финансијске трансакције или послове осумњиченог, ако би такви подаци могли бити доказ у кривичном поступку (члан 72 ЗКП пред Судом БиХ и одговарајуће одредбе ентитетских закона и Брчко Дистрикта БиХ)
- да суд може наредити правном или физичком лицу да привремено обустави извршење финансијске трансакције за коју постоји сумња да представља кривично дјело или да је намијењена прикривању добити остварене кривичним дјелом (члан 72 ЗКП пред Судом БиХ и одговарајуће одредбе ентитетских закона и Брчко Дистрикта БиХ),
- да суд може у било које вријеме у току поступка, на приједлог тужиоца, донијети привремену мјеру одузимања имовине ради обезбјеђења која се има одузети по кривичном закону мјеру заплијене или другу неопходну привремену мјеру како би се спријечило кориштење, отуђење или располагање том имовином те да то може и овлаштено службено лице када постоји опасност одлагања (члан 73. ЗКП БиХ и одговарајуће одредбе ентитетских закона и Брчко Дистрикта БиХ),

из чега призилази да већ постојећи органи, тужилаштво и суд, па и други (овлаштено службено лице) могу и обавезни су поредузимати одговарајуће мјере и доносити одлуке укључујући и одузимање незаконито стечене имовине.

2. Законом о Државној агенцији за истраге и заштиту ("Службени гласник БиХ", бр. 27/04) основана је Агенција за истраге и заштиту, као посебан орган и у оквиру ове агенције, поред осталих, постоји Финансијско-обавјештајно одјељење односно Криминалистичко-истраживачко одјељење, а и Законом о спрјечавању прања новца ("Службени гласник БиХ", бр.29/04) предвиђене су значајне надлежности Финансијско-обавјештајног одјела ове Агенције, те поред осталог, као дио механизма спрјечавања и санкционисања криминала, обавеза је банака и других финансијских организација да нпр. о трансакцијама изнад одређеног износа (30.000 КМ у појединачним или повезаним трансакцијама) обавјештавају надлежне органе и узму податке од лица које врши трансакције.

3. Поред тога значајна овлаштења у овој области имају и Министарства унутрашњих послова ентитета ("Службене новине ФБиХ", бр. 42/02 и 46/02), ("Службени гласник РС", бр. 48/03), као и полицијски органи Дистрикта БиХ ("Сл. Гласник Дистрикта" бр. 2/00, 5/01, 2/02, 17/02 и 6/03), Финансијска полиција ("Службене новине ФБиХ", бр. 2/95 и 14/97), ("Службени гласник РС", бр. 51/01), Порезне управе ("Службене новине ФБиХ", бр. 33/02), ("Службени гласник РС", бр. 51/01), Државна гранична служба ("Службени гласник БиХ" бр. 2/00), Управа за индиректно опорезивање ("Службени гласник БиХ" бр. 18/03 и 46/03), Канцеларија за сарадњу са Интерполом као самостална служба ("Службени гласник БиХ" бр. 5/03 и 26/04 – Закон о министарствима и другим органима управе БиХ), а вођење одговарајућих статистика (што се приједлогом закона утврђује као значајна надлежност Агенције) је већ је прописано законима из ове области за што су формираны органи (заводи и Агенција на нивоу државе) који све то могу и морали би систематизовати за аналитичку обраду, укључујући и у оквиру органа појединачно.

4. Већ усвојеним законима о судовима у тужилаштвима, као и њиховим интерним актима, предвиђена су, као израз боље организације рада и ефикасније примјене закона, посебна специјализована одјељења за организовани криминал итд (нпр. Посебан одјел тужилаштва БиХ се састоји од три одсјека и то: Одсјек за борбу против корупције, који обухвата поступање у кривичним дјелима корупције, против службене и другог одговорног лица; Одсјек за организовани криминал, који обухвата поступање против починилаца који кривична дјела врше у договору-који припремају кривична дјела и удружују се ради вршења кривичних дјела, и који обухвата поступање против организованог криминала; Одсјек за привредни криминал, који обухвата поступање у кривичним дјелима против привреде и јединства тржишта, те у кривичним

дјелима из области царине. Суд БиХ у кривичном и апелационом одјељењу има посебна вијећа за: организовани криминал, привредни криминал и корупцију итд.)

5. Оснивањем још једног управног органа са надлежностима која већ имају други управни али и правосудни, односно тужилачки органи не само да би значило даље повећање администрације (сви се па и предлагачи закона залажу за смањење администрације) него би, имајући у виду предложене надлежности Агенције, унијело конфузију и ризик сукоба надлежности у оваквим процедурама по већ важећим прописима, тужилаштво - полицијски и порезни органи итд. На овакав начин, према мишљењу Уставно-правне комисије, правни систем у Босни и Херцеговини се неби унаприједио.

6. Што се тиче управљања евентуално одузетом имовином Комисија сматра да побољшања треба тражити у евентуалном прецизирању (кроз измјене или допуне одговарајућих прописа: о припадности јавних прихода, прописи из области социјалног збрињавања становништва исл.) која одузета имовина припада којем нивоу, то јест буџету или фонду и у које сврхе се може употребљавати. Нпр. новчана средства - у одговарајући буџет и за конкретну намјену, покретне ствари и некретнине- у одговарајуће сврхе које треба прецизирати итд. итд., како о томе не би одлучивао надлежни суд без одговарајућих критерија.

7. У расправи је изражена и бојазан да би стављање Агенције, чије се оснивање законом предлаже, изнад других органа, у комбинацији са начелом “претпостављење кривње” умјесто начела “претпостављење невиности док се супротно не докаже” значио враћање на вријеме и методе “револуционарног законодавства” и “кожних мантила” чиме се не доприноси афирмацији принципа “правне државе” него се напротив овај принцип дерогира.

8. За Комисију је прихватљива израда анализе цјелокупнога законодавства у БиХ које на директан или идиректан начин уређује санкционисање починилаца кривичних дјела и с тим у вези евентуално стечене добити односно имовине у било којем облику, како би се умјесто “зидања” институција са истим надлежностима утврдило шта и како заиста може унаприједити систем и ефикасност органа у санкционисању криминала односно корупције у нашој земљи. Таква анализа би показала како се заиста може и треба побољшати ефикасност у борби против криминала и корупције, али и најбољи начин одузимања односно управљања одузетом имовином стеченом кривичним дјелом.

9. Комисија је примјетила да, посебно усмена образложења предлагача, инклинирају више концепту “закон о национализацији” него ли “осигурању присилног одузимања имовине стечене кривичним дјелима”, без обзира шта су уистину намјера и мотив предалагача.

10. И коначно, документ “Посао и Правда” на који се предлагачи позивају, у многим областима за које треба донијети одговарајућу легислативу изричито наводи, готово увијек, прецизан назив закона односно прописа који треба усвојити, а у овоме то није случај.

Поред тога Комисија сматра да се обавеза из Конвенције о спречавању прања новца према којој ће свака страна “усвојити потребне законске и друге мјере које ће јој омогућити конфисковање средстава и добити чија вриједност одговара таквим приходима” већ извршава усвајањем закона и других прописа (који се наравно увијек могу дограђивати тј. побољшавати) у којем смислу је Парламентарна скупштина БиХ, управо усвајајући значајан број закона, дала свој велики допринос, као и ентитетски парламенти, односно Скупштина Брчко Дистрикта БиХ.

Све то је, према мишљењу Комисије, на трагу обавеза из закључака Управног одбора за имплементацију мира од 28.03.2003. године при чему “израда програма за пљенидбу имовине стечене криминалним радњама” не значи само усвајање једног нпр. овога закона, него низ мјера и радњи у које свакако могу спадати и нормативно-правна побољшања у области позитивног законодавства Босне и Херцеговине.

Ад. 6. Утврђивање приједлога аутентичних тумачења:

а) члана 29. став 2. Закона о слободним зонама у Босни и Херцеговини,

На приједлог Момчила Новаковића замјењен је редослијед 6. и 7. тачке дневног реда.

Након краће дискусије, уз незнатне номотехничке интервенције прихваћен је Приједлог аутентичног тумачења члана 29. став 2. Закона о слободним зонама у БиХ, који је доставила Комисија за вањску трговину и царине:

На основу члана IV. 4. а) и е) Устава Босне и Херцеговине и члана 2.1 Закључка о аутентичном тумачењу закона, других прописа и општих аката ("Службени гласник БиХ" број 24/04) Парламентарна скупштина Босне и Херцеговине, на сједници Представничког дома, одржаној _____ 2004. и на сједници Дома народа, одржаној _____ 2004. усвојила је

АУТЕНТИЧНО ТУМАЧЕЊЕ

става 2. члана 29. Закона о слободним зонама у Босни и Херцеговини
("Службени гласник БиХ", бр. 3/02 и 13/03)

I

У члану 29. став 2. Закона о слободним зонама у Босни и Херцеговини прописано је: **"Опрема која се увози у слободну зону намјењена за производњу у слободној зони биће изузета од плаћања царина и царинских обавеза, искључујући царинско евидентирање, уколико другачије није предвиђено Законом о царинској политици Босне и Херцеговине".** (Одредба наведеног члана усвојена је Законом о измјенама и допунама Закона о слободним зонама у Босни и Херцеговини, објављеног у "Службеном гласнику БиХ", број 13/02).

Суштина одредбе става 2. члана 29. Закона о измјенама и допунама Закона о слободним зонама у Босни и Херцеговини, имала је за циљ прописати да се опрема, која се увози (ставља у слободан промет) са крајном намјером за обављање производње у слободној зони изузима од плаћања царине и царинских обавеза, искључујући царинско евидентирање, уколико другачије није предвиђено Законом о царинској политици Босне и Херцеговине.

II

Да би машине, које су царинска роба, могле бити употријебљене за производњу производа одобрених за производњу у слободној зони потребно их је претходно ставити у слободан промет.

Стављање опреме у слободан промет Босне и Херцеговине у оваквим случајевима подлијеже одредбама члана 100. Закона о царинској политици Босне и Херцеговине који прописује да таква роба остаје под царинским надзором. Царински надзор престаје када се престану примјењивати услови прописани за утврђивање такве смањене или нулте царинске стопе, у случајевима када се роба извози или уништава, односно у случајевима када је дозвољена употреба робе у другачије сврхе од оних које су прописане за примјену смањене или нулте царинске стопе и под условом да су плаћене све потребне дажбине.

III

Према ставу 6. члана 19. Закона о царинској политици Босне и Херцеговине, повољни тарифни поступак, из којег одређена роба због свог карактера или коначне намјене може уживати одређене погодности, подлијеже услову који је описан у складу с процедуром Комисије за спровођење царинске политике. Ти услови прописани су у Одлуци о условима којима подлијеже повољни тарифни поступак из кога одређена роба због коначне намјене може уживати одређене погодности ("Службени гласник БиХ", број 7/03).

Према ст. 1. и 2. члана 3. Одлуке, стављање робе у слободан промет са повољним тарифним поступком због коначне намјене врши се на основу писаног одобрења које надлежна царинарница на основу писаног захтјева издаје лицу које увози робу за слободан промет.

На основу наведеног одредба члана 29. став 2. Закона о слободним зонама у Босни и Херцеговини није у супротности са Законом о царинској политици Босне и Херцеговине.

IV

Ово аутентично тумачење примјењује се од дана ступања на снагу Закона о измјенама и допунама Закона о слободним зонама у Босни и Херцеговини, тј. од 27. маја 2003. године, и примјене Одлуке о условима којима подлијеже повољни тарифни поступак из кога одређена роба због коначне намјене може уживати одређене погодности тј. од 1. јануара 2004. године.

V

Ово аутентично тумачење објавиће се у "Службеном гласнику Босне и Херцеговине".

На захтјев више чланова Комисије ради додатне анализе одгођена је расправа о приједлозима аутентичних тумачења:

- б) члана 51. Закона о ауторском праву и сродним правима у Босни и Херцеговини**
- ц) члана 13.11 Изборног закона Босне и Херцеговине,**

Ад. 7. Захтјев Уставног суда БиХ за изјашњење по Захтјеву Сулејмана Тихића за покретање поступка ради оцјене усаглашености одредаба чл. IV 1, IV 1. а), IV 3. б) и V став 1. Устава БиХ са чланом 14. Европске конвенције за заштиту људских права и основних слобода и чланом 3. Првог протокола уз Европску конвенцију,

Након дуже расправе у којој је Момчило Новаковић предлагао да се Комисија не изјашњава по Захтјеву Уставног суда БиХ, у чему га је подржао и Тихомир Глигорић, све дилеме су рјешене тако да су Момчило Новаковић и Тихомир Глигорић напустили сједницу, а тиме је Комисија остала без кворума.

Ад. 8. Остала питања

Како није било кворума у 14,10 часова председавајући је закључио сједницу.

Напомена: Саставни дио овог записника је Стенограм који сачињава Заједничка служба Парламентарне скупштине Босне и Херцеговине.

СЕКРЕТАР КОМИСИЈЕ
Милан Зјајић

ПРЕДСЈЕДАВАЈУЋИ КОМИСИЈЕ
Мирсад Ћеман

